

**สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1**

**THE CURRENT STATE AND PROBLEMS OF THE INTERNAL QUALITY
ASSURANCE IN EDUCATION OF BASIC EDUCATION SCHOOLS
(LEVEL 3-4) UNDER THE RESPONSIBILITY OF PHRA NAKHON SI
AYUTTHAYA EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1**

วันเพ็ญ แก้วไสว

หัวหน้างานประกันคุณภาพ โรงเรียนไทยอโยธยาบริหารธุรกิจ

E-mail : pen-nut_tab@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 ด้าน และเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประเภทของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ขนาดใหญ่ พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จำนวน 63 แห่ง ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 189 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการหรือครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูที่เป็นกรรมการ และเลขานุการประกันคุณภาพภายใน เลือกมาใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกเป็น 8 ด้าน จำนวน 53 ข้อ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าแอลฟาตามวิธีของครอนบาคมีค่าอยู่ระหว่าง 0.844 – 0.984 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ F-test และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ Scheffe's test กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาพบว่า สภาพการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่อยู่ในระดับน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก สำหรับการเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษารัฐบาลมีระดับการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาเอกชน

ส่วนระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษารัฐบาลมีระดับปัญหาน้อยกว่าสถานศึกษาเอกชน

คำสำคัญ : การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4

ABSTRACT

The objective of this research are to investigate current states and problems in operation concerning the internal quality assurance in education of basic schools (levels 3-4), all of the schools are under the responsibility of Phra Nakhon Si Ayutthaya Education Service Area Office 1. The operation of the internal quality assurance for school can be classified into 8 elements. The study also compares circumstances and problems of schools with different size and the types. These samples are from school leveling from basic education school (levels 3-4), all of which are under the responsibility of Phra Nakhon Si Ayutthaya Educational Service Area Office 1. The sizes of the schools range from extra-large, and large, to medium and small. Total number of the schools is 63, the person answer the questionnaire is 189, and the person answer the questionnaire are the directors, the assistance directors or the head teachers of academic departments, and teachers who are committee members and secretaries for the internal quality assurance in education for schools. The stratified random sampling method is employed and the questionnaires, which are implemented by the researcher according to the operation for the internal quality assurance in education for school, are used as a tool. There are 53 questions in the questionnaires and they cover all 8 elements. The quality of the tool is measured by referring to the index of consistency, in this case the IOC is between 0.67 – 1.00. The reliability of each question is examined according to Cronbach method, in this case the Cronbach's alpha is between 0.884 – 0.984. The statistics used for the research are percentage, average, standard deviation, t-test, and F-test where the statistical significant level is .05

The results indicate that the current states of the internal quality assurance in education of the sample are at a high level, the problems of the internal quality assurance in education are low level. When comparing according to the sizes, there are more operations on the internal quality assurance in education in the larger-sized school than in the smaller-sized school. For the problems concerning the internal quality assurance in education, there are fewer problems in the larger-sized school than in the smaller-sized school. When comparing between public and private academic institutes, there are more operations on the internal quality assurance in education in public school than in the private institutes. However, there are fewer problems in the public school than in the private school.

KEYWORDS: Internal quality assurance, Basic education school (Levels 3-4)

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ในการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้ คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมุ่งพัฒนาคนไทยให้มีศักยภาพอย่างเต็มที่ เป็นคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : บทนำ)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยต้องเริ่มจากสถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการพัฒนาคุณภาพของตนเองก่อน โดยมีการประกันคุณภาพภายในให้เป็นหนึ่งในกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา การประกันคุณภาพภายในจึงเป็นงานสำคัญของสถานศึกษาที่ดำเนินการโดยสถานศึกษาเพื่อเป็นการรับรองคุณภาพของผู้เรียนและพัฒนาไปสู่สังคมโดยรวม โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกลไกสำคัญในการวางรากฐานทางการศึกษาให้กับผู้เรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี และมีสุขอันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป การจัดการศึกษาไทยที่ผ่านมาไม่ได้ให้ความสำคัญเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอ ทำให้การศึกษาไทยอยู่ในภาวะวิกฤตทั้งในเชิงปริมาณคุณภาพ ประสิทธิภาพ และไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 กำหนดไว้ในมาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และในมาตรา 48 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2545 : 29-30)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องได้รับการประเมินอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง บนหลักการที่ให้นุเคราะห์ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วม เป้าหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา คือ สถานศึกษาได้รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี และมีสุขอันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปฐมวัย พ.ศ. 2544 กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดใน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพ ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	6) การประเมินคุณภาพการศึกษา
3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
4) การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	8) การผูกงระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีโอกาสในการตัดสินใจ การใช้ทรัพยากร และการจัดกิจกรรมทางการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของสถานศึกษาเอง เพื่อสร้างระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีขั้นตอนในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีขั้นตอนในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ซึ่งสถานศึกษาจะมีความคล่องตัวในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างคุณภาพตามหลักสูตรที่กำหนดไว้และสังคมมีความต้องการ ดังนั้นการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ย่อมทำให้สังคมได้รับความพอใจ ซึ่งการสร้างคุณภาพของผู้เรียนสถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง มีข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพงาน มีวิสัยทัศน์ การกจิมีการวางแผนพัฒนาคุณภาพ แต่ขณะเดียวกันในการปฏิบัติจริงย่อมมีอุปสรรคที่จะทำให้การดำเนินงานติดขัดหรือไม่สะดวก ซึ่งปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวอาจเหมือนหรือแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม หรือบริบทของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลวได้ แต่สถานศึกษาจะต้องดำเนินงานและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามหมวด 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 อย่างชัดเจนและต่อเนื่องสม่ำเสมอ จึงนับได้ว่าเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษานั้นเอง

ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทุกสถานศึกษาต้องสนองนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามหมวด 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยนำระบบการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในกระบวนการบริหารเพื่อดำเนินงานเข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษา ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นบุคลากรทางการศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน และปัญหาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 8 ด้าน

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงาน และปัญหาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 8 ด้าน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประเภทของสถานศึกษา

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
สถานภาพของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4 1. ขนาดของสถานศึกษา 1.1 ขนาดเล็ก 1.2 ขนาดกลาง 1.3 ขนาดใหญ่ 1.4 ขนาดใหญ่พิเศษ 2. ประเภทของสถานศึกษา 2.1 รัฐบาล 2.2 เอกชน	ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 8 ด้าน ได้แก่ 1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา 3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4. การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา 6. การประเมินคุณภาพการศึกษา 7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี 8. การผลงระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาถึงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 ในที่นี้มุ่งศึกษาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 8 ด้าน ได้แก่

1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	6) การประเมินคุณภาพการศึกษา
3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
4) การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	8) การผลงระบบประกันคุณภาพการศึกษา

2. ช่วงระยะเวลาที่ศึกษา ปีการศึกษา 2551

3. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 75 แห่ง ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 225 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 63 แห่ง ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 189 แห่ง ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการหรือครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูที่เป็นกรรมการและเลขานุการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

5. สมมติฐานการวิจัย

- สภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 8 ด้าน ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย
- กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันมีสภาพการปฏิบัติงาน และปัญหาในการประกันคุณภาพภายในต่างกัน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 ที่มีประเภทของสถานศึกษาต่างกันมีสภาพการปฏิบัติงาน และปัญหาในการประกันคุณภาพภายในต่างกัน

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับสถานภาพเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ตำแหน่งงานปัจจุบัน ขนาดของสถานศึกษา และประเภทของสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 53 ข้อ ตามการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกเป็น 8 ด้าน

7. การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ไปเก็บรวบรวมข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และจัดระเบียบข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ/ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูที่เป็นกรรมการและเลขานุการการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และทำการวิเคราะห์เนื้อหา และสถิติพื้นฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อคำนวณหาค่าสถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
2. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ/ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูที่เป็นกรรมการและเลขานุการการประกันคุณภาพ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานสภาพปัจจุบันและระดับปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่มีต่อปัจจัยด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา 8 ด้านตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปฐมวัย พ.ศ. 2544 จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติทดสอบสมมติฐานด้วย One-way ANOVA และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้ Scheffe's test

8. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเรื่อง “สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1” ได้ผลโดยสรุปดังนี้

ตารางที่ 1 ทดสอบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระหว่างประเภท และขนาดของสถานศึกษา

ด้าน	\bar{X}	SD	แปลความ	ความแตกต่างระหว่างประเภท (t-test)	ความแตกต่างระหว่างขนาด (F-test)
1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.19	0.50	มาก	1.156	6.18*
2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา	4.26	0.55	มาก	1.536	8.91*
3 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.35	0.62	มาก	1.612	7.82*
4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.27	0.60	มาก	0.540	4.38*
5 ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	4.15	0.62	มาก	0.572	2.80*
6 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา	4.33	0.62	มาก	1.993*	7.45*
7 ด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา	4.34	0.57	มาก	0.906	2.36
8 ด้านการผลุกระบบประกันคุณภาพการศึกษา	4.31	0.57	มาก	1.296	4.19*
ภาพรวม	4.25	0.50	มาก	1.448	7.03*

ตารางที่ 2 ทดสอบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา รายคู่ระหว่างขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

ด้าน		\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา				ด้าน		\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา			
			เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ				เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
		\bar{X}	3.5364	4.2293	4.3957	4.4025			\bar{X}	3.5495	4.1606	4.2960	4.3846
ภาพรวม	เล็ก	3.5364		0.6929*	0.8593*	0.8661*	ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	เล็ก	3.5495		0.6112*	0.7466*	0.8352*
	กลาง	4.2293						กลาง	4.1606				
	ใหญ่	4.3957						ใหญ่	4.2960				
	ใหญ่พิเศษ	4.4025						ใหญ่พิเศษ	4.3846				
ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา	เล็ก	\bar{X}	3.4026	4.2196	4.4490	4.4242	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	เล็ก	\bar{X}	3.4524	4.3067	4.5253	4.5694
	กลาง	3.4026		0.8170*	1.0464*	1.0216*		กลาง	3.4524		0.8543*	1.0729*	1.1171*
	ใหญ่	4.2196						ใหญ่	4.3067				
	ใหญ่พิเศษ	4.4490						ใหญ่พิเศษ	4.5253				
		4.4242							4.5694				
ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	เล็ก	\bar{X}	3.5238	4.2693	4.3838	4.3611	ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	เล็ก	\bar{X}	3.5306	4.1429	4.2424	4.2202
	กลาง	3.5238		0.7455*	0.8600*	0.8373*		กลาง	3.5306			0.7118*	
	ใหญ่	4.2693						ใหญ่	4.1429				
	ใหญ่พิเศษ	4.3838						ใหญ่พิเศษ	4.2424				
		4.3611							4.2202				
ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา	เล็ก	\bar{X}	3.3214	4.3520	4.4545	4.3750	ด้านการผลุกระบบประกันคุณภาพการศึกษา	เล็ก	\bar{X}	3.8000	4.2640	4.5091	4.4583
	กลาง	3.3214		1.0306*	1.1331*	1.0536*		กลาง	3.8000			0.7091*	
	ใหญ่	4.3520						ใหญ่	4.2640				
	ใหญ่พิเศษ	4.4545						ใหญ่พิเศษ	4.5091				
		4.3750							4.4583				

ตารางที่ 3 ทดสอบความแตกต่างของระดับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระหว่างประเภท และขนาดของสถานศึกษา

ด้าน	\bar{X}	SD	แปล ความ	ความแตกต่างระหว่าง ประเภท (t-test)	ความแตกต่างระหว่าง ขนาด (F-test)
1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	1.74	0.63	น้อย	3.097*	2.66*
2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา	1.76	0.69	น้อย	3.327*	4.46*
3 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1.67	0.72	น้อย	3.303*	4.87*
4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1.78	0.74	น้อย	2.525*	3.44*
5 ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	1.82	0.70	น้อย	2.068*	3.25*
6 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา	1.65	0.73	น้อย	3.335*	4.11*
7 ด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา	1.68	0.71	น้อย	3.005*	2.02
8 ด้านการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา	1.76	0.70	น้อย	2.816*	3.26*
ภาพรวม	1.74	0.62	น้อย	3.325*	4.17*

ตารางที่ 4 ทดสอบความแตกต่างของระดับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รายคู่ระหว่างขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

ด้าน		\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา				ด้าน		\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา			
			ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก				ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก
			1.6329	1.6066	1.7555	2.4636				1.6346	1.6876	1.7391	2.3626
ภาพรวม	ใหญ่พิเศษ	1.6329				0.8308*	ด้านการ	ใหญ่พิเศษ	1.6346				0.7280*
	ใหญ่	1.6066				0.8570*	จัดระบบ	ใหญ่	1.6876				
	กลาง	1.7555				0.7081*	บริหารและ	กลาง	1.7391				
	เล็ก	2.4636					สารสนเทศ	เล็ก	2.3626				
ด้านการ พัฒนา มาตรฐาน การศึกษา		\bar{X}	1.6932	1.5785	1.7782	2.5844	ด้านการ		\bar{X}	1.5417	1.4545	1.7067	2.5238
	ใหญ่พิเศษ	1.6932				0.8912*	จัดทำ	ใหญ่พิเศษ	1.5417				0.9821*
	ใหญ่	1.5785				1.0059*	แผนพัฒนา	ใหญ่	1.4545				1.0693*
	กลาง	1.7782				0.8062*	คุณภาพ	กลาง	1.7067				0.8171*
	เล็ก	2.5844					การศึกษา	เล็ก	2.5238				
ด้านการ ดำเนินงาน ตาม แผนพัฒนา คุณภาพ การศึกษา		\bar{X}	1.6528	1.7374	1.7707	2.6190	ด้านการ		\bar{X}	1.7143	1.7100	1.8274	2.5714
	ใหญ่พิเศษ	1.6528				0.9663*	ตรวจสอบ	ใหญ่พิเศษ	1.7143				0.8571*
	ใหญ่	1.7374				0.8817*	และทบทวน	ใหญ่	1.7100				0.8615*
	กลาง	1.7707				0.8484*	คุณภาพ	กลาง	1.8274				
	เล็ก	2.6190					การศึกษา	เล็ก	2.5714				
ด้านการ ประเมิน คุณภาพ การศึกษา		\bar{X}	1.4688	1.5455	1.6720	2.5000	ด้านการผดุง		\bar{X}	1.6000	1.5576	1.8048	2.3429
	ใหญ่พิเศษ	1.4688				1.0313*	ระบบ	ใหญ่พิเศษ	1.6000				
	ใหญ่	1.5455				0.9545*	ประกัน	ใหญ่	1.5576				0.7853*
	กลาง	1.6720				0.8280*	คุณภาพ	กลาง	1.8048				
	เล็ก	2.5000					การศึกษา	เล็ก	2.3429				

9. อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน และปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปีการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

2. ปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา

จากข้อ 1 และ 2 ดังกล่าวข้างต้นผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของศักดิ์สิทธิ์ แสนเมืองจีน (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า สภาพการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับ “มาก” และสภาพปัญหาการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับ “น้อย” และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจันทร์แรม วงษ์ราช (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพการปฏิบัติงานและปัญหาการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพการประกันคุณภาพภายในของกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการประกันคุณภาพภายในของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาทุกแห่งได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 6 มาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบและหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 49 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน โดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ.

2542 เป็นต้นมา การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินการจัดการศึกษาเพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสถานศึกษาต้องเริ่มต้นจากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาก่อน การประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกจึงต้องสอดคล้องไปในทางเดียวกัน สถานศึกษาจึงต้องดำเนินการจัดระบบประกันคุณภาพภายในให้ดีที่สุด และเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย รัฐได้พยายามส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในหน่วยงานการศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือในการรักษาคุณภาพให้ได้มาตรฐานของชาติ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจในการกำหนดนโยบายการบริหาร งานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากรให้จังหวัด และสถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และสนับสนุนผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อีกทั้งสถานศึกษาต้องแสดงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบต่อนักเรียน และผู้ปกครอง มาตรฐานที่กำหนด และผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา จึงส่งผลให้บุคลากรทุกฝ่ายทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาร่วมมือกันอย่างเต็มที่ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้สถานศึกษาตระหนักและให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจนกลายเป็นการปฏิบัติงานตามปกติของแต่ละสถานศึกษา ปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงลดน้อยลง

3. สภาพการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีการมีสภาพการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในน้อยกว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่

4. ปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหามากกว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่

จากข้อ 3 และ 4 ดังกล่าวข้างต้นจากผลการประเมินภายนอกของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบแรก ผลการประเมินพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กในชนบทเกือบครึ่งหนึ่งที่ยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร เพราะปัญหาหลักของโรงเรียนขนาดเล็ก คือ การขาดงบประมาณที่คำนวณตามรายหัวของเด็ก และการขาดบุคลากร คือ มีครูไม่ครบชั้น ส่งผลให้การดำเนินงานด้านวิชาการที่ถือเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษาเกิดปัญหาตามมา จากเหตุผลดังกล่าวอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้สถานศึกษาขนาดเล็กปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้น้อย และมีปัญหาในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มาก เมื่อเทียบกับสถานศึกษาขนาดใหญ่

5. สภาพการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เมื่อจำแนกตามประเภทของสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษารัฐบาลมีสภาพการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในไม่แตกต่างจากสถานศึกษาเอกชน ยกเว้นด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา สถานศึกษารัฐบาลจะมีสภาพการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาเอกชน

จากข้อ 5 ดังกล่าวข้างต้นอาจเป็นเพราะสถานศึกษาทุกแห่งต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวดที่ 6 มาตราที่ 47 และ 48 กล่าวโดยสรุปไว้ว่า ให้ทุกสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน และถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารสถานศึกษา

ซึ่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จากเหตุผลดังกล่าวทำให้สถานศึกษาทุกแห่ง ทุกประเภทต้องปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

6. ปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เมื่อจำแนกตามประเภทของสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษารัฐบาลมีปัญหาน้อยกว่า สถานศึกษาเอกชน

จากข้อ 6 ดังกล่าวข้างต้นอาจเป็นเพราะสถานศึกษารัฐบาลได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณเงินอุดหนุนเป็นรายหัวจากรัฐบาลมากกว่าสถานศึกษาเอกชน ในการนำไปบริหารจัดการ โรงเรียนในทุก ๆ ด้าน ส่วนสถานศึกษาเอกชนจะบริหารจัดการโดยใช้งบประมาณจากค่าธรรมเนียมการเรียนของนักเรียนเป็นหลัก นอกจากนี้บุคลากรสถานศึกษารัฐบาลยังได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในเรื่องของสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และค่าตอบแทนต่างๆ ทำให้บุคลากรสถานศึกษารัฐบาลมีความมั่นคงในอาชีพมากกว่าบุคลากรในสถานศึกษาเอกชน ส่งผลให้บุคลากรสถานศึกษาเอกชนมีการลาออกเพื่อไปสอบบรรจุเป็นข้าราชการครูสถานศึกษารัฐบาลค่อนข้างมาก ทำให้การปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่อง จากเหตุผลดังกล่าวทำให้สถานศึกษาเอกชนมีปัญหาในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามาก เมื่อเทียบกับสถานศึกษารัฐบาล

10. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดูแลสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นพิเศษ โดยการกำหนดนโยบายในการพัฒนาประสิทธิภาพของสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยมุ่งไปที่การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการพัฒนากระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการ พัฒนาระบบการเรียนการสอนและการประกันคุณภาพการศึกษา เสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของสถานศึกษาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรดูแลสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นพิเศษ โดยการกำกับดูแลเอาใจใส่ นิเทศสถานศึกษาขนาดเล็กโดยจัดการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อให้เข้าใจในระบบประกันคุณภาพภายใน และส่งศึกษานิเทศก์ไปให้ความรู้ เป็นพี่เลี้ยงครู แนะนำ แก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนให้แก่สถานศึกษาขนาดเล็ก

3. สถานศึกษาต้องมีผู้บริหารที่มีความสามารถ มีภาวะผู้นำ มีครูที่พอเพียง และมีความสามารถในการสอน มีสื่อ อุปกรณ์ ห้องสมุด ICT และงบประมาณอย่างพอเพียง ควรตระหนักและให้ความสำคัญในการประกันคุณภาพภายใน ส่งเสริมครูให้ได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน

11. รายการอ้างอิง

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2542. เอกสารชุดประกันคุณภาพ เล่ม 1 ระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานและตัวชี้วัดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.

- กระทรวงศึกษาธิการ, 2550. คู่มือพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา
เขต 1. พระนครศรีอยุธยา : เทียนวัฒนาพรินท์ติ้ง.
- _____, 2545. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : คุรุสภา.
จันทร์แรม วงษ์ราช, 2550. สภาพการปฏิบัติงานและปัญหาการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษา
เอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
ชนสาร บัลลังก์ปัทมา, 2550. “ การบริหารจัดการ โรงเรียนขนาดเล็ก.” *The city journal*. 2550 / 1: 26.
ศักดิ์สิทธิ์ แสนเมืองชิน, 2546. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสมเด็จ
จังหวัดกาฬสินธุ์. ขอนแก่น : วิทยุศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
เส็งยม เป้าเล็ง, 2548. การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร. นครปฐม : วิทยุศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการ
พัฒนา, สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการ
ประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์.
- _____, 2545. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. พิมพ์ครั้งที่
4. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- _____, 2546. ระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พิมพ์การดีพิมพ์.
- _____, 2549. คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฑาทอง.
- สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ, 2544. แนวทางการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- Atria, Joseph P, “The Effect of the Illinois Quality Assurance and Improvement Planning Process on Chicago
Public School Teacher Attitudes toward School Improvement.” [Online] Retrieve Aug 6, 2008 Available
from <http://www.thailis.uni.net.th2dao> Dissertation Abstracts. International : Pub Number AA19955750
- Best, John W, 1986. *Research in Education*. 4th ed. New Jersey: Prentice – Hall.